

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925.

H I R D E T É S E K:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árendjében részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetések, előfizetések s a reklám-
 ókat a kiadóhivataltal kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A gazdasági krizissel járó

nagy munkanélküliség egyik leg-
 szomorubb kísérő jelensége a munkanélküliek családjainak lakáskérdése.
 Azt mindenkinek el kell ismerni,
 hogy az ember legelembb joga és
 önmagával és családjával szembeni
 kötelessége az életének fenntartása
 és biztosítása, tehát először a táplálkozásáról való gondoskodás, mert
 hiába van lakása, hogyha nincs
 tápláléka, akkor rövidesen feleslegessé válik számára a lakás. Senki
 sem veheti tehát rossz néven a
 szegény emberektől, hogyha azért
 a pár koronáért, amelyhez ma nagy
 nehezen hozzá jutnak, legelsősorban
 is kenyeret vásárolnak a családjuk
 számára. Ma, sajnos, már oda jutot-
 tunk, hogy sok szegény embernek
 valóban a kettő között kell választani:
 vagy kenyér vagy lakás! De
 ez még a jobbik eset, mert számtalanszor
 egyáltalán nincs meg a választás lehetősége.

Igy adódnak elő azután a kilakoltatások,
 amidőn a szegény emberek nem tudnak
 fizetni. Méltányolnunk kell a háztulajdonosnak
 azt a jogát, hogy házában, amely sok
 esetben egyedüli kereseti forrása is a
 befektetett tőke révén, így a házbér
 a háztulajdonos kenyerét jelenti,
 azután pedig a háza tartozása is lehet,
 meg adókat is kell utána fizetnie,
 így tehát nem minden háztulajdonos
 van abban a helyzetben, hogy házában
 olyan lakónak adhasson helyet, aki nem tudja
 megfizetni a házbért, de a társadalomnak
 is méltányolni kell hasonló formán a
 szegény emberek mai rendkívüli helyzetét.

Ha az emberiség és az egyenlő igazságosság
 álláspontját akarjuk teljes mértékben
 képviselni, akkor itt azt kell mondanunk,
 hogy mindkét félnek igaza van, amidőn
 a háztulajdonos a fentebb irottakra
 hivatkozik, de igaza van a lakónak is,
 aki azt mondja, hogy szívesen fizetné,
 hogyha kereshetnék, de addig is
 mig keresek, valahol csak kell laknom.

Léva városra évek előtt már hozott
 áldozatokat, amidőn a szegény néposztály
 részére lehetővé tette az olcsó építő
 telkek szerzését, amely akció eredménye
 a mai utjalep kiépülése. Azonban
 sajnos, ezzel még nincs megoldva
 teljesen itt a probléma, mert a telkek
 bár nagyon kedvezményes áru is volt,
 az építkezés terheit ma már nagyon
 sokan nem

birják viselni és kénytelenek áruba
 bocsátani azokat a kis családi házakat,
 amelyek pár év előtt oly meleg reményekkel
 építettek fel családjuknak. A város
 megtette azt, amit anyagi teherbíró
 képessége megengedett, de sajnos,
 látnunk kell azt, hogy ez mégsem
 elegendő.

Ugyanis a munkaalakalmak nagyobb
 fellelésének reménye, a városi lakosság
 szociálisabb érzése, a különböző jótékony
 sági akciók s más egyébb remények hatása
 a vidékről nagyobb arányú munkásbeszívárgást
 idéz elő, így a legszegényebb néposztály
 anyagi teherbíró képességének megfelelő
 kis lakások száma nagyon fogyóban van.
 A kilakoltatások hova-tovább szaporodnak
 a fokozódó nyomor miatt.

A város még ma sincs abban a helyzetben,
 hogy a költségvetésének keretében
 regebben elhatározott munkásházákat
 felépítse. Az emberiség gondolata azt
 kívánja, hogy férőhelyekről mégis csak
 kell gondoskodni valamelyes formában.
 A városoknak együttes összefogással,
 talán a városok és községek szövetségének
 keretében indítandó akcióval a államra
 kellene hatni, hogy mindama helyeken,
 ahol a mutatózó szükség megkívánja,
 állami költségen építsenek szükséglakásokat,
 esetleg barakszerűeket, mert az olyan
 szükséglakások mint pl. Léva szívében
 is a Vöröskőr udvarán vannak és a
 hozzá hasonlókat az általános közegészségügy
 veszélyeztetése nélkül tűrni már nem szabad.

A lakástörvény intenciója szerint a lakbéréket
 úgy kell megállapítani, hogy azok a lakosság
 gazdasági és jövedelmi viszonyainak
 megfelelőek. Itt merül fel az állam részére
 a kritikus kor legújabb problémája,
 hogy állapítsák meg azok lakbérét,
 akik egyáltalán semmit sem keresnek?

Pethő Sándor könyve Görgey Artúrról.

Pethő Sándor publicisztikai tevékenységének
 legértékesebb (Budapestben megjelent) alkotását,
 a Görgey-monográfiát két elemből, a ténymegállapításból
 és lélekrajzból építette fel. — A könyvet a
 Budapesti Hírlap így ismerteti.

A Görgey-vihar immár elült. A közvélemény
 egyre annak idején kegyetlenül ítélte, de mi,
 akik a szabadságharc népének már unokái
 vagyunk, ennek a századnak az elején
 világosan láttuk, hogy az ítélet nem támaszkodott
 dokumentumokra. A vihar a nemzet
 érzelmeiben játszódott le, kitombolta magát
 és elmúlt. De a nagy háború után, amikor
 mindennél fontosabbá vált, hogy a

nemzet belső erőinek összességét és teherbírást
 tisztázzuk s lemérjük, sor került a nagy korszak
 vezető alakjainak újraértékelésére. Széchenyi,
 Kossuth újra a teremtő fantáziákat kezdte
 izgatni. Így sornak kellett kerülnie Görgey
 Artúr is, mert problémája nem külön valóság
 s mert enélkül a többi nagyok problémája
 sem az. Egymásba fognának ezek és csak
 együtt oldhatók meg.

Pethő Sándor erőteljes publicisztikai érzékéből
 fakadt az a döntés, hogy ő éppen a Görgey
 alakját választja ki és a közös problémát
 erről az oldalról vizsgálja végig. Módszere
 kettős: exponál és elemez. Úgy jár el, mint
 a megfigyelő, aki éles reflektorfényt vetít
 hősré s nem annyira arra törekszik, hogy a
 fénycsóva minél szélesebb területet, lehetőleg
 az egész terepet világítsa be, hanem arra,
 hogy a hős alakja s minden mozgása
 kerüljön az éles világítás központjába.
 Reflektorával utána fut, szívesen követi
 csodálatos utjának fényes ívét, csak ő érdekli;
 más csak azért és csak annyiban, ameddig
 hősével kapcsolatba jut. A reflektor fénykörében
 nagy gazdagsággal tűnnek fel új alakok és a
 fény élességéből reagál is jut, ha magának a
 főalaknak, hősnek mozgását magyarázhatják.
 De egyébként sem alakok, sem események nem
 számítanak. A szabadságharc motívumaiból
 majdnem csak annyit kerül elének a könyvben,
 amennyit Görgey, a leköszönt, elbocsátott
 tiszt a pozsonyi ház ablakából négyen-
 négyen ápolása közben megláthatott és
 őcsésének izgatott elbeszéléseiből megérthetett;
 Kossuthból ismét csak az, ami Görgeyvel
 volt érintkezésben és kapcsolatban, ami azonban
 bármilyen fontos is, mégsem minden; sőt
 még a hadműveletekből is csak az, amit
 maga Görgey vezetett belőlük, vagy ami az ő
 személyes tevékenységének megítélése
 szempontjából szükséges.

Az anyag felhalmozásának ez a pontossága
 és élessége nagy érdeme a könyvnek. Görgey
 őstündően és tudatosan is úgy fogja fel a
 maga feladatát, hogy Görgey tetteiből
 kell megítélni, — mert hiszen egy harminc-
 éves férfiról van itt szó, aki a nemzet e
 legfontosabb percében a nemzetre nézve a
 vak sötétségből pattant elő, akit nem előz
 meg semmiféle hírnév, sem vélemény, sem
 állásfoglalás, aki bizonyos mértékben itt
 alakul ki ezekben a viharokban, amelynek
 azonnal tényezőjévé lesz. Tényezőjévé, de
 nem irányítójává, mondja az eseményeknek
 az a láncolata, amelyen Pethő végigvezet
 bennünket. Tünetnyes gyorsasággal lendül a
 legelső sorba ez a fiatal hős, de annál
 tovább nem is. A legelső hely nem jutott
 ki, még úgy sem, hogy a Kossuth oldalán
 lehessen első, hogy bennük a hadvezér és a
 politikus oly egységben vezethesse a magyar
 nemzetet, amelyre pedig szerencsésebb
 találkozásai bizonyossága és hangulata
 szerint meg lett volna a lehetőség. Görgey
 nem volt a szabadságharc fővezére: első bámu-
 latos sikerei után mindvégig az a feladat
 jutott neki, hogy hátvédje legyen a főser-
 gnek, biztosítsa annak a szervezkedés
 lehetőségét, oltalmazza a kormányt, amelynek
 Debrecenből kellett rendeznie az ország
 dolgát és a tömegek lelkesedéséből előterem-
 tenie azt a hadsereget, amellyel aztán a
 Görgey által biztosított lehetőségekre támasz-
 kodva diadalra is vezethetik a nemzet ügyét.
 Ez volt az értelme és az értéke a téli had-
 járatnak, amelyben Görgey hadvezéri talen-
 tuma a háború hatalmas tényezőjének bizo-

nyult, s amelyben sikerült neki lekötöni, foglalkoztatni, megzavarni, gyengíteni az egész osztrák sereget. Sőt sikerült a szakadatlan visszavonulást egyszerre támadássá fejleszteni és a Klappa érintetlen hadseregével két tüz közé venni Schlicket, aki onnan kapta ezt a támadást, ahonnan legkevésbé várta.

Pathőnek az érdeme, hogy a tényeknek ebben a felsorolásában annyi dokumentáló erőt talál és hogy lélekzetvi visszafojtásig feszíti ennek az erőnek a hatását. Itt kellett volna megtalálni a megoldásnak azt a módját, amely Görgeyből fővezérré csinált és az osztrák sereg derékzseréje döntő csapást mér. De ehelyett Kossuth Dembinszkinak ad módot szörnyű kísérleteire. Schlick elmenekült, Görgey pedig a Dembinszki csodje után arra kényszerítik, hogy Budát ostromolja, mikor talán még lenne lehetőség a támadás folytatásában a győzelemre; s hogy nem sokára újra, kisebb körben, de nagyobb ellenfelek között és még ragyogóbb hadvezéri talentummal fedező visszavonulást végezzen, most már az orosz-osztrák gyűrűből menekülve és az alföldi magyar sereggel keresve az egyesülést. Annak a rémnyében, hogy az egyesülés után majd sikerül mégis döntően megverni az osztrákokat. Aminek újra Dembinszki teszi tönkre a lehetőségét, — és Kossuth, aki újra a tétova lengyelnek kezébe adta a fővezérséget. A főszerep Temesvárnál kikap és szétüllik, — most már az oldalvéd, amelyet eddig Görgey jelentett, főszereggé válik. Csak így lesz fővezér belőle is, hogy védje Kossuth menekülését s hogy letegye a fegyvert.

Pathő e katonai tragédia mellett még egy másik tragédia elemeit is felbontja és megmutatja: az emberét, a politikust, aki Görgeyben nem egyetlen rangu a hadvezérről; ott vergődik a trónfosztás körül kialakult helyzetben, ellenzi, de nem mer elleni tenni, tiltakozik ellene, de nem tudja nem vállalni, s a politikában gyengének bizonyul Kossuthal szemben. A reflektor éles konturokat mutat; Görgey nagy hadvezér, mondja Pathő és mondják a tények, de nem politikus. Nem is akart az lenni. Tiszta és egyszerű gondolkodású ember volt, várva várta, hogy

dolgoztassák, hogy éljenek erejével. S ha az, ami Kossuthban érték volt, olyan tisztán keresi a Görgey értékeivel való amalgamizálódást, mint ahogy azt Görgey ajánlotta: a szabadságharcnak másként kellett volna végződnie.

Nem volt még itt a beteljesedés ideje. D: Görgey és áruló?

A késői kor kutatója, aki minden döntő mozzanatként lelkiismeretesen utánajárt, elejti a vádat. S ez egyáltalán vádelem is. Görgey nem kell védeni, ha egyszer utját világosan látjuk. S ha mégis ott kellett huroklnia lába nyomán ezt a vádat és ezt az átkot, anoak egy magyarázata van: az, hogy a nemzet annak idején már csak benne bízott. Az, hogy a vád ellene harsant fel, voltaképpen a többiek elbukását jelentette a nemzet ítélete előtt.

Az oknyomozó elem, amellyel Pathő a tények sorát tisztázza, könyvének éppen olyan érdeme, mint a publicisztikai, az, amely a tárgysorozattal párhuzamosan a megfigyelőnek következtetést jelzi; amely az eltelt évtizedek homályán át igyekszik felfejteni a dolgok és az emberek akkori egymásba kapcsolódását és amely nem egy helyen a költői életrajz formáját s színességét veszi fel. Ténymegállapítás és lélekrajz, ebből a két elemből építette fel Pathő a Görgey-monográfiát, publicisztikai tevékenységének ezt a legértékesebb alkotását.

Halhatatlanság a kenyérhéjban.

Egy igen okos, mélyérzésű fiatal asszony barátom mesélte:

Vannak örökségek, melyeket kötelességünk gyermekeinknek átadni, kötelességünk mindnyájunknak, kik tartunk valamit belső, emberi méltóságunkra. Erre külföldön tegnapelőtt óta gondolok, mióta valami történt a házukban, ami még ma is nyomott hangulatban tart bennünket.

Merthogy egyikünk sem tudja könnyen elviselni azt, ami történt: megütöttem a kislányomat.

A kezére vertem egy darab száraz ke-

nyérrét, amire reáaposott. — De milyen semmisség miatt — mondta az apja, mikor a gyermek könyhullatások között hozzá menekült. — De milyen kegyetlenség, — mondtam én magamban keserűsüggő nehéz szívvel és amint a gyermek zokogását hallottam, egyre világosabban, biztosabban, élesebben láttam, hogy nem is én ütöttem a gyermek kezére, hanem a belém nevelt hagyomány, az átöröklött érzés, melytől nem tudok és nem fogok megszabadulni soha.

Persze, ostobaság és semmisség az egész, de mikor önérzetem társágosan nagy göggel támad a multra, mikor azt hiszem, hogy én már eleget éltem, küzködtem, vergődtem ahhoz hogy önálló és egész ember legyek, akkor a kezemet idegen erő, idősen befolyás emeli fel és mozgatja egy védtelen kis gyermek, a tulajdon gyermekem ellen.

A száraz kenyérhéj! Valaha, ott lent a falun, nagyanyámtól hallottam, hogy a kenyér lsten áldása és reája taposni halálos bűn. Ez a tudat vagy érzés annyira belém nevelődött, hogy nem is léptem a kenyéradarab soha. Még ma is, ha az utcán jártomban keltemben kenyér kerül utamba, félretööm, nem bírnék rálépni, mint ahogy tudtommal nem is léptem reá soha. Gondosan fértelenem, nehogy a lábam megérintse. Pedig azóta sok mindent megtanultam. A kenyér is elvesztette előttem szimbolikus jelentőségét. Az elmém már abszolúte nem törődik a dologgal, de a lábam öntudatlanul, akaratomtól függetlenül óvatosan félrelép, mikor egy kis kenyéradarab kerül utjába.

S most az asztalról leesik egy darab kenyérhéj, a gyermek rálép. Egyszerre idegen, rossz érzés szorítja el lelkemet.

— Mit, csinálsz nem szabad! — kiáltok reá izgatottan s a következő pillanatban anélkül, hogy akarnám, anélkül, hogy tudnám mit csinálok, egyszerre a kezére ütök. A gyermek sírva fakad. Az uram szemrehányóan néz rám és érzem, hogy kegyetlen, talán ami annál is rosszabb, igazságtalan voltam. Hiszen mindig és minden körülmények között jön hosszú magyarázat, azután a tilalom, legvégül a büntetéssel való fenyegetőzés. A verés maga, ha csak elkerülhető, egyáltalában nem

Léva története a 16. század végéig.

Irta: Dr. HAICZL KÁLMÁN.

IX.

A törökök kirándulásai pedig Léva vidékére a béke dacára sem szüneteltek. 1574. december 4-én éjfél előtt erős lövések hallatszottak Lévatól Bakabányára, mire Barbarich, néhány katonát ott-honnyá, minden gyalog és lovas katonájával Léva felé kismenőre indult.) Ugy látszik, a törökök Léva körül leselekedtek, de a lövések elriasztották őket. 1575. szept. 11-én reggel a törökök Bakabánya alatt portyáztak és 2 fuut vettek el. Barbarich utánuk sietett és 4 lovat s ugyanannyi fejet hozott haza.) 1577. április 6-án ismét Bakabánya körül cirkáltak, de az ottani huszárság visszaverte őket és néhánjat elfogott belőlük.) Következő évi február 23-án éjfél után 2-3 óra közt mintegy 400 török lovas lopakodott a város alá, a Tótbaka feletti városi malomokat megtámadták, kirabolták és felgyújtották úgy, hogy 3 malom és a kohó leégett.)

1578. szeptember 1-én reggeli 7 órakor írja Bakabánya Selmeznek: Éjfél után 2 órától 7-ig Léván nagy és kis ágyukból szakadatlanul löttek és nagy tűz látszott és még látszik. Félő, hogy a törökök a várat vagy a várost megszállták és ostromolják, mert sok puskalövés is hallatszott. A város lovas és gyalog helyőrsége segítségre ment úgy, hogy a várost csak a polgárság őrizi.

Délután 2 óra. A katonaság Lévatól ama jelentéssel jött vissza, hogy 3000 lovas és gyalog török volt Léva alatt, köztük volt kocsin az esztergomi és nógrádi bég is. Az alsó külvárost felpredálták s az ottani gabonaasztaggokkal együtt elhmvastották. Akiket a szegény népből és cseplőkölből értek, néhánjat levágtak, néhánjat pedig elhurcoltak és részben elégették!) Dobó Ferenc marháját is elhajtották. Azután a janicsárok egy másik, palánkkal körülvevett városrészt rohantak meg, de a sűrű tüzelés visszavetette őket.

Mikor a bakabányai katonaság, mely a lévaiak segítségére jött megdudta, hogy 1/4 mértföldnyire nagy janicsár csapat leselkedik reája, Solymos felé vonult és midőn a nagy lődözés megszűnt s a törökök elvonultak, hazamentek.

Mondják, hogy sok török sebesült meg és lövetett agyon, de valamennyit a kocsiakra rakták s elvitték; egyik zászlótartójuk mindjárt az első támadásnál elesett.)

1) Matunák. Drégely és Palánk 29.

2) U. o. 36.

3) U. o. 44.

4) U. o. 45.

5) Matunák. Drégely és Palánk 46.

1) Matunák. Korpóna várkapitányai. 29.

2) Eszterg. kápt. lt. Lad. 21. 3. 12.

3) Takáts. Rajzok a török világból. I. 358.

4) Lib. XXVI. 347-348.

Hát akkor miért voltam az ímént olyan brutális, hogy utólagosan halálosan szégyenkeztem miatta. Mi mozgatta az ímént karomra? Nyilvánvalóan valami oktan, magam előtt is érthetetlen lángba borító indulat.

Ugy van, mert a gyermek megbántott, megsértett valamit, amiről nekem gyermekkoromban azt tanították, hogy szentség. Megsértette egy bensőszerű érzésem, mely ma is világosan és frissen él bennem és mint erkölcsi parancs érezeti velem erejét. És én, ki ma már mindennap látok rálepní vonagló szivekre, halálos fájdalomtól elgyötört lelkekre, én ma sem tudom elviselni, ha valaki egy darab kenyérré tapos előttem. Nem tudom elviselni, még ha tulajdon édes, egyetlen gyermekem is.

És egyszerre magamhoz sorítva a síró kis leány fejét, elmondom neki, amit gyermekkoromban hallottam. Elmondom minden hit, meggyőződés nélkül, hogy aki a kenyérré (rá)tapos, az halálos nagy bünt követ el. Sőt, hogy a hatás annál nagyobb és elementárisabb legyen, az elméleti oktatás mellé odafűzöm megvilágosítóan Andersen meséjét is. Milyen borzáltsá sorsa lehet annak, aki ke nyérré a lábát tapos.

S míg prédikálok, oktatok, mesélek, míg a gyermek letörölve könnyeit, csillogó szemmel hallgatja nem annyira az én oktatásomat, mint Andersen csodaszép, hervadhatatlan meséjét, arra gondolok: ime hogyan adom át tovább a dolgot, mit valaha nagyanyámtól kaptam. Tovább adom talán minden belső hit, meggyőződés nélkül s beleoltok a gyermekembe egy érzést, melyben már én nem hiszek, de melytől nem bírok és nem akarok szabadulni.

Sőt azt sem akarom, hogy a gyermek szabaduljon és úgy kívánom, hogy egyszer majd ha eljön az ideje — ő is adja tovább gyermekének.

És egyszer megjelenik előttem egy arc: régen sirban pihenő nagyanyám képe. Milyen csodálatos, most adtam át dedumokájának gondolatainak, érzésvilágának, világszemléletének egy részét. Azt, amit ő is örökségképpen vett át azoktól, kik előtte éltek. És most nekem hittel vagy hit nélkül át kell adnom

az én gyermekemnek, mert jogos öröksége, amitől nincs jogom megfosztani.

Ime a halhatatlanság, egy darab kenyérből. Ime, az örökség, amitől senkit sem lehet és szabad megfosztani.

FOHÁSZ

A barsrendi főszékháza felavatására írta:
Szabó S. Zsigmond.

Akinek szive van, ma — örömtől dobban
A jobb szív a jónál melegebben, jobban.
Kiben harag volna vagy gyűlölet lángja:
Drága perc e mai, hogy szívből megbánja.
Régés-rég Barsrendé, máma Ondrejovce
Az ősi közmondást ne feledd el most se.
Hívjának, mondjanak, akár úgy, akár így.
Az összefogásban mindig bízz, mindig higgy.
Az egyes vesszőszál, vékony, meg vastagot
Könnyen eltörheted, könnyen meghajthatod.
De csomóba kötve egyikkel a másik.
Minden vész s viharral győztesen csatázik.
Mert kinek háza van, — erősség az annak.
Ha gondok felhői tán rá is szakadnak:
Eresz alá álva, könnyen fumigálja.
Se a jég, se zápor, nem szakad nyakába.
Kinek temploma van — Istene van annak
Nevezék szlováknak, nevezék magyarnak
Bárha gondolatban eltér egy a mástól,
Szívüknél az Isten szent lelke világol.
Keresztes templomok, a csillagos tornyok
Sem egyik sem másik senkit meg nem rontott
Harmatjuk hullatják, jóvendők útjára,
Örömet, vigaszt nyer bennük szegény árva
Gazdagoknak szívet könnyel porhanyítja
Szébb jövő kapuját sarkáig ki nyitja
Kálvinista népnek, római hívőnek
Legénynek, leánynak, férfúnak, nőnek
Áldozatos szívvel áldott vezetője
Tán külön utakon, de egy szébb jövőre.
A több templom népe, egyet váró hite
Közös akarattal új otthon épít
Közszékház a neve, mindig is az legyen, —
Világítótorony, erősség e helyen...
Áldó imádsággal, hogy most felavatunk
Ott látjuk te benned sorsunk, saját magunk.
Szavunk visszhangja lesz, mi belőled támad,
Lehet áldás forrás, lehet gond és bánat.
Viheted sorsunkat a csillagos égig, —
Oda is, hol átkos vizsaly feketélik...
A mi óhajtatunk, forró imádságunk, —
Drága közszékháza, amit tőled várunk,
Hogy lobogjon benned szent kereszt csodája,
Csillag hulljon mindenki szobába,
Bábel tornya sorsát soha meg ne érjed
Szeresd az igazat, gyűlöld a sötétet.
Békesség, szeretet köztöbön, kilíncsen
Lakozzék falad közt s áldjon meg az Isten.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Az urnapi körmenet** (csütörtökön) a következő utcákon fog felvonulni: Kazinczy utca, Főter, Szappanos utca, Főjater, Iskola utca és a Széchenyi utcán vissza a plebiánia templomba. Kéretnek a fent nevezett utcák tisztelt lakói, hogy ezalkalommal utcai ablakait világítsák ki. Szervezőbizottság előtt is köszönetet mond a plebiániai hivatal.

— **A magyar nemzeti párt körbő**. Szent-Ivány József nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Nemzeti Párt vezére, amint értesültn, a párt lévai körzetének meglátogatására június 4 én Lévára érkezik.

— **A Lévai Kereskedelmi Csarnok évi közgyűlése** ma d. e. fél 11 órakor a Kaszinóban lesz.

— **A kiskoszmályi Bethel árvaházat** f. hó 26-án, Urnapján avatja fel széles keretű ünnepségek közepette Balogh Elemér ref. püspök.

— **A lévai cipész és csizmadia szakosított manifesztációs gyűlése** ma d. e. 9 órakor az ipartársulat helyiségében lesz.

— **Eljegyzés**. Urbán Rudolf és Potoczky Margit jegyesek. (M. k. é. h.)

— **Leikészválasztás**. A Lic. Fizély Ödön eltávozásával megüresedett lelkesítő állást az alsózelezsényi ev. egyházközösség betöltötte. A gyülekezet egyhangulag Smid István Lehel iglói segédlelkész hívta meg lelkészül. A szöpképzésű agilis fiatal lelkesítő működése elé nagy reménységgel tekint a nagy szórványból álló kicsiny gyülekezet.

— **Az anyák napja**. A Lévai Járás Ifjúságot Gondozó Egyesület által rendezett „anyák napja” pünkösöd hétfőjén zajlott le a katonai lövöldében. Az arnyas ligetben nagy élénkség volt, a sok iskolás gyermek vidám zivjára verte fel az egész berket, mert az egyesület majáliszertű szórakozással kapcsolta össze az anyák napját. A különböző énekarok ügyes szereplésén után Mischák István róm. kath. plebános nagyszabású beszédben

névrt; áldozat a nemzetért; hősi törekvés a vítezi virtus bebizonyítására; nemes példaadás, mint kell az igaz víteznek az életével sáfárkodnia.)¹⁾

Egy-egy víteznék győzelmé sokszor egész kisebb csatával ért fel. Híre terjedt a török és magyar végházakban, a győztes neve szájról-szájra járt, a hegedűsök és lantosok énekeket zengetek róluk.

A békeesztendő különösen alkalmasak voltak a személyes bajviadalokra, hogy a végek vítezi életében változatosságot teremtsenek. A 16. században még a rendes harcok is inkább ilyen személyes bajviadalok, mint tömegharcok voltak.

A török és magyar végvárok vítezeinek egymás közti levelezési ékes tanubizonyosságát szolgáltatták annak, hogy e személyes bajviadalok győztesei az ellenségben nemcsak tiszteletet és bámulatot, hanem barátságos érzéseket is támasztottak. A törökök és magyarok levelekben egymást „jó szomszéd barátom”, „nemes vítező barátom”, „tisztelőre és becsületre méltó vítező ur” stb. címzésekkel illetik, egymásnak ajándékokat küldöznek, egymást sziveségekre kérik. Bécsben ezt nem értették, sőt hazaurulásnak tekintették. Pedig ez a barátkozás a végbeli magyar és török vítezek együttélésének természetes folyamánya volt. A magyar vítezek a törökökben nem pusztán a puszító ellenséget, hanem hasonlóan lovagias és vítező ellenfelet láttak és viszont. A bécsi ferde felfogás dacára azután maga az udvar is ünnepelte és kitüntette azokat a vítezeket, akik török ellenfeleket így párviadalban megölték.

A bajviadalok előzetes kihívásokkal kezdődtek. A fővittező urak egymásnak rendszeres strucc, köcsög, vagy pávatollat, a szegény sorban élő vítezek pedig daru vagy sasszallat küldtek. Ez volt a bajrahívásnak egyik módja. Vagy az egyik végház lovagjai az ellenfél vára alá száguldottak s a sorompónál bekialtottak: „ha szivetek (bátoraságok) van, jöjjetek ki!” Ezt Temesvár, Eger és Szigetvár ostrománál is megtették. Vagy levelet tettek le a vár falai alá, amelyben a bajrahívást tudtul adták.

Ilyen levelet kaptak a lévaiak 1554. okt. 28-án. „Ez a levél adassék az lévai vítezeknek: Fychor Mihálnak, Sztankovith Györgynek, Nagy Gábornak, Rác Farkasnak, Balogh Mihálnak kezükben. Köszönetünket és magunk ajánlását! Az minemű kopjavasakat ott hagyunk vala, kívánánk tőletek, hogy megjelentsétek az napját, ott hagyunk vala, kívánánk tőletek, hogy megjelentsétek az napját, mert most is mely nap legyen az és megírjátok nekünk az napot; mert most is igen messze haladott. De immár mi is elvégeztük minden dolgainkat, azért jelentsétek meg nekünk az napját. Továbbá tudjátok, nemcsak most történt eféle dolog köztetek és mi köztünk; mert igen szép ahon az két szép sereg szembe áll és csak ketten-ketten vivünk, mint két kos vina egymással. Mert ezt értsétek, hogy levél szerint ennél több levelet mi nektek nem küldünk. Ez levélhez képest ne-

künk azt meg adjátok értenünk, hogyha kijöttök-e avagy nem; mert tudjátok, ha ki nem jöttök, mi tudjuk, minemű ajándék kell aztán aféle vítezeknek. Kérünk azon, hogy az gyermekeséget hagyjátok el és jelentsétek meg magatokat, ha vagyunk vítezségek avagy nincs. Isten tartson meg bennetek. Ez levél költ Vácson, mindszent előtt való vasárnap. Anno domini 1554. Dely Omer. Hazon oda-basa. Dely Ferhát. Kurt oda-basa. Dely Haydar.”¹⁾

Ugyanílyen bajra hívó levelet olvasunk 1556-ból. „Ez a levél adassék az lévai vítezeknek, mint tisztelendő barátainknak kezében.

Köszönetünket és magunk ajánlását mind az vítezeknek. Im az mostani időben tettünk mi két kopját vasastól az ti kaputok előtt fél. Azért az ki az kópjakat elveszi onnéd, hát az viadalhoz is kész legyen vítezképpen; mert mi meg akarunk vítezői övelük vlnia. Az kinek az Isten adja, azé legyen; mert mi szegény legények vagyunk, nem szükség sok levél által járn, mint az vasty vítezekkel jártok, mert mi sokad magunkkal nem járhatunk, hanem jöjjetek Kékkő alá és ott készek leszünk hozzá; Isten tartson meg. Ez levél költ viz kereszt napján. Anno domini 1556.

Nógrádi Ferhát és az ő öcsese Kurth iratta ezt.”²⁾

Ha a kihívott fél a bajviadalt el nem fogadta, asszonyoknak való ajándékok, vagy róka farkat kapott. A miénk rendszerint disznó-farkat küldtek a töröknek. Azután jöttek a „kötődő” levelek, telve mindenféle becsmérléssel és rutsággal. E kötődő levelekből érhetőleg kevés maradt reánk, mert a vítezi nevékre büszke végbeli hőseink e sértő leveleket eltépték vagy tűzbedobták. Hogy fogalmunk legyen e levelek hangjáról, kettőt közlünk belőlük.

1566-ban a híres Musztafa budai pasa sértő levelet irt a dunántúli magyar végek három hős kapitányának: Enyingi Török Ferencnek, Gyulaffy Lászlónak és Tury Györgynek, mire ezek személyes viadalra hívták ki őt. Azt írják neki: „Az te leveledet megértettük, kiből kitetszik minden embertelenséged; mert ha te főember volnál s jámbor, ki tisztességedet szereted, eféle hazug, álnok lator-sággal nem kereskednél. Mert azt te magad jól tudod, hogy a miről te minkünk irsz, abba hazudsz, mint aféle emberségre elfeledt, ki az mi tisztességünkben álnokul, mordályul akarsz praktikálni... Jól esméred magadat, hogy karddal, az mivel jámbor vítezbekerek szoktak ellenségnek ártani, nem vagy elég reá, tehát árulóul, latorul, ebul hazudsz.”

¹⁾ Takáts i. m. 101.

²⁾ Takáts i. m. 107.

¹⁾ A török—magyar bajviadalok. 12.

szlovák nyelven méltatta az anyák napja nemcsak eszméjét, majd utána magyar szónoklatot mondott Bándy Endra á. ev. főesperes, aki megindító módon fejtegette az anyai szeretet felemelő példáit. Szerinte nem az anyák napját kellene megrendezni, hanem az anyák ünnepét, mert ünneplést érdemelnek meg azok az anyák, akik önfeláldozó módon teljesítik az anyasággal járó magasatos feladatokat. Majd arra is kitért, hogy sajnos vannak napjainkban olyan anyák is, akik az anyai kötelességekről és az anyai hivatásról másként vélekednek. Ezek számára pedig legyen figyelemfelkeltés az anyák ünnepe. Mind a szlovák, mind a magyar beszéd mély benyomást keltett s a jelenlévő anyák s nők könnyes szemekkel hallgatták az anyákról s az anyai szeretetről és önfeláldozásról elhangzott beszédeket. Kár, hogy a szónoklatok alatt nem szünetelték be a különböző játékokat, így a nagy zivajban mondott ünnepi beszédek éppen a szükséges ünneplésszerűsüktől fosztották meg s idegesítették a szónokokat. A gyönyörű napfényes idő egyébként nagyon kedvezett a kirándulásnak, így egész délután folyamán robogtak az autók a lövőde és a város között s a büfékben is eleven élet volt. A játékoncélra szép összeg gyűlt egybe, noha semmiféle úgynevezett pumpolás nem történt. Rozsnyó József egyesületi titkár sokat fáradozott a nap sikere érdekében. Úgyancsak itt választották meg az elhagyott és árva gyermekek vedényját. A jelölték közül, akik mindannyian érdemeket szereztek a játékoncél terén, Offermann Agostonéra, a lévai jótékony nőegylet ügyvezető alelnök-nőjére esett a legtöbb szavazat. A tisztviselő járó díszes vandorszerleget majd egy díszközgyűlés keretében fogják a megválasztott vedényának ünnepélyesen átjuttatni. Végül megjegyezzük, hogy cserkészünk itt is hasznosítani tudták magukat.

— **A lévai Fű Szivgárda előadása** május 29-én d. u. 5 órakor. Lovagias és keresztény kötelességnek tesz eleget a Gárda e gyönyörű hónap utolsó vasárnapján, amikor lerója tiszteletét május Királynője előtt. Randik Aranka tanító nő ismert lelkes vezetése mellett gazdag műsorral lép fel a Gárda, melynek keretében főt. MischákJ István plébános úr mond ünnepi beszédet, majd a Gárda aprajánja fogja ragyogtatni ügyességét és életrevalóságát aktuális énekekkel, szavalatokkal és kedves színjátékkal. E'őre is kiemelkedik, hogy az ismert kis szavalómester, Lipták Lili, ez alkalommal melodrával fogja kiemelni a szülők és gyermekbarátok elismerését. Ker. Anyák! Az elmúlt napokban zajlott le a Ti tiszteletre az ünnep, melyen az emberi hálaérzet lábsaitokhoz helyezte az elismerés fehér virágait és koszorút font homlokotokra az anyai szeretet és hősiesség erényeiért; jöjjetek hát most megnézni kedves gyermekeitek őszinte hála megnyilatkozását a legszeretőbb, leghűsiesebb Édesanya előtt, hogy ezen előadáson okulva s élteket az eszményi Édesanya példája szerint berendezve, az elismerés megérdemelt babérait vehessék majd a jövőben a hála emberiség részéről. A viszontlátásra! Bléptidij tetszés szerint. A Gárda vezetősége.

— **Barsandré ünnep.** Barsandré új közösgéhatat építették. A közösgé közepén díszlik az épülete. A kultúrelőadásokra szolgáló nagytérmen kívül még három tágas helyisége van. Az egész közösgé s a környék képviselőitelenek jelenlétében pünkösdi ünnepén volt a fölvátása. Dr. Bargár György esperes-plébános megszentelése, megáldása után Szabó S. Zsigmond református lelkész kérte le imádságában rá az Úr áldását, hangoztatván az Úr bölcsességét, az egyetértő áldás munkát. Utána az ifjuság férfiera az „Ima” című éneket adta elő. Ezt követte a kultúrteremben az előadás. Bevezetéstől Szabó S. Zsigmond ezalkalmra írott „Fohász”-át szavaltta el Németh Ilonka nagy hatással. Ezt követte a „Bicigli” Gábor Andor komor jelenete. Ebben Dóka Károly a sok munka által idegessé vált tisztviselőt igen természetesen alakította. Macák Mancsi a házártsor asszonyt, Bob József a tehetetlen férfit. Báro Margit a telefonos kisasszonyt, Madarász István a toprongyos alakot, Várdai József és Száraz István a vasuti szolgálatat egészen

mutatták be. Ezután Csité Károly: „Legény-furlang” három felvonásos üde, friss, a népéletből vett, természetes eseményekből álló s minden szavában logikus szép szindarabja nyújtott nagy élvezetet az egybegyűlt-knek. Kellemes fűszerek benne az eredeti magyar népdalok. Kabáth János az ügyes furlangokkal kiváló módon tudta ki, hogy melyik leány érdemes az ő szerelmére, szép hangjával előadott dalaival nagy hatást keltett, meghódította a szép lelkű, hűségese szerelemmel érző leányt, akit Bob Miria olyan bájosan alakított s kellemes dalaival oly vonzóvá tett. Pálkás János a kérés tenyerű orlosapát, Pálkás Erzsébet a tűzről pattant, uralkodó, ügyes, találokony magyar asszonyt sok érdekes-séggel mutatta be. Igen kedves volt Gyura fiuk szerepében Bíró József és vele együtt igen józú kacagásokra készítette a közönséget Kabát Balázs a Jankó, a hebegős, sorozatokon alkalmatlannak talált, eszelős legény alakításával. Néhéz szerepét egészen oldotta meg. A Gábor feleségével versengő özvegy asszony Hamran Erzsébet ügyes alakításában s a furlangos legényt meghódítani akaró Ágnes — Halász Julia természetes bemutatásában igen jók voltak, annyira, hogy kacér-ságukkal Tilaj Pista barátját a dalias Bilit őrmestert, akit Szobos János pompásan alakított — megszerelte Ágnes férjét. Rozit, Luki Mária által, a férjhez menni úgy vágyó leányt láttuk a szinpadon szépen bemutatva. Igen természetes volt Ivan András a Kancsi szerepében. Pikula, Babula cigányok szerepében Áberman Sándor és Surányi István, a rekviráló katonákban Bíró László, Potocky János és Madarász István nagyszerűen színezték az előadást. A szereplők sok tapsot arattak. A sugó nehéz tisztét: Kabáth István végezte. Végül az ifjuság férfiera a közönség nagy élvezetere népdalokat adott elő. Pünkösdi hátfőjén megismételték az előadást s az édes anyák éltetésére elnekeltek fűdvízessel fejező-dött be Barsandré ünnep. Mindkét nap szüfoltan megtelt a kultúrterem, erkölcsi és anyagi elégtelét adván a szereplőknek a rövid és hozzá nagy munkaidő alatt végzet: nagyszerű teljesímenyeiért. Aki résztvett ezen ünnepen, felejtethetetlen emlékek távozott. Ez a legszebb jaltalmuk: Bluch Imre iz. tanító és Weisz Oszkár közs. bírónak faradozásai-kért. A díszes szinpad Bakó Gyula és Dóka Sándor ügyességét dicsejté.

— **Hangverseny Garamsallón.** Pünkösdi hátfőjén szép ünnepély volt Garamsallón. A helybeli és a Lévai Keresztény Munkás Dalárda vendégcsereplésével dalos ünnepélyt rendeztek az egész környék nagy érdeklődése mellett. A lévai dalosok a garamsallói dalárda az iskola udvarán fogadta jellegje éneklésével, a vendégdalárda viszont jellegjével köszöntött be. Azután az iskola termeiben felcsendült a magyar dal. A lévai dalosok csakhamar meghódították a közönséget, mely azután a tppással se fukarkodott. De a sallói dalárda is nagyon szépen szerepelt, csak növelte ezzel a szereplésével is szép hírnevét. A dalosok azután fehérasztalhoz ültek, de éjfel felé támadt a faluban, mely azután megzavarta a mulatságot. Így a lévai dalosoknak tüzijátékban is volt részük, mely azonban szomorú tüzijáték volt, mert egy szegény földműves háza és a szomszédok melléköpületei lettek pár perc alatt a lángok martalékává. Így éjfelkor véget is ért a mulatság.

— **Az árukészletek bejelentése forgalmi adózás oéljából.** Annak idején közölték, hogy a pénzügyminisztériumnak az új forgalmi adó törvény alapján kiadott utasítás szerint valamenyü kis- és nagykereskedő a raktári készleteit május 15 ig köteles volt a pénzügyi hivatalnál bejelenteni. A pénzügyminisztérium újabb utasításával megengedte, hogy az előfokú pénzügyi hatóság ezt a határidőt indokolt kérvény alapján meghosszabbíthassa. A határidő meghosszabbítását minden esetben egyénileg kell kérni.

— **Halalósások.** Orozskán rövid szenvedés után elhunyt Zelenyák Jánosné, életének 56 évében. Nyolc gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja. — Hraskó Sándor lévai gépész hosszú szenvedés után 54 éves korában elhunyt.

— **Megfojtotta a gyermekét** — két havi fogház. Nagy Rozália szódói hajadon házasságon kívül egy egészséges gyermeknek adott életet. A kis csecsemőt nem akarta felnevelni és megfojtotta. Tetélre rájöttek s gyermekgyilkosságért feljelentették a csendőrk. A komáromi kerületi bíróság most ítélekezett az anya fölött. Nagy Rozália beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy nagy nyomorban volt s már van egy hétéves gyermeke s hetven éves atyját is el kell tartania, a meggyilkolt gyermek atya pedig nem volt hajlandó tartásdíjat fizetni. A kerületi bíróság feltételesen 2 hónapi fogházra ítélte.

— **Léván is van már „onkros bábosi”.** A hét folyamán egy nyolc éves iskolás leányka az egyik üzlet kirakatában nézegette a játékokat, mire egy férfi beszélgetésbe elegyedett vele és egy babát meg cukrot ígért neki, hogyha vele megy. A kislány ösztönszerien megijedt az ismeretlen „jóakarótól” és elszaladt tőle, haza menekült, ahol nyomban elmondta különös kalandját a szüleinek, akik jelentést tettek róla a rendőrségnek is. A nagyvárosok egyik csunya betegsége ugyilátszik már Lévára is elharapózott, így a szülők jól teszik, hogyha iskolás gyermekeikre fokozottabb gondot fordítanak.

— **Az alsópéliek magyar iskolá t kérnek.** Alsópéi lakosságának régi sérélmé, hogy nincs magyar iskolája és szinmagyar szülők kénytelenek gyermekeiket szlovák iskolába küldeni. A tarthatatlan helyzet most csekélvésre készítette az alsópélieket és közel 60 szülő kérvényt nyújtott be az iskolügyi referátushoz Jabloniczky János dr. nemzetgyűlési képviselő útján magyar nyelvű elemi oktatás létesítése iránt. A szülők a most is érvényben levő 1868. évi XXXVIII. tc. 44. illetve 58. és 75. §-ira hivatkoznak, amely előírja, hogyha legalább 30 iskolakötevény gyermek szülője kerli, magyar iskolát kell létesíteni olyan közösgékben, ahol a magyar nyelv is divatozó. Reméljük, hogy az iskolai hatóság teljesíteni fogja az alsópéi lakosság tulajnyomó többségének óhaját és a hangzatosított demokratikus elveknek megfelelően megengedi, hogy a magyar gyermekek anyanyelvükön tanu hassanak.

— **Betörés.** Csüförtökre virradóra Majthényi László káknai lakásába a fűrdőszoba nyitott ablakán tolvaj hatolt be, aki a jelek szerint nagyobb mennyiségű ruhaneműt lopott el. A kárt nem tudják felbecsülni, mert Majthényiek jelenleg külföldi uton vannak. A tettes bizonyára tudja ezt s felhasználta az alkalmat.

— **Tűzek a vidéken.** Szerdán délután Barsandréden eddig még ismeretlen okból tűz támadt Gál Vilmos földbírtokos egyik gépekkel telt gazdasági épületében. A száraz időben a tűz vészdelmesen terjedt s csakhamar átharapozott a Rudnyánszky-féle laképültre is, amely szintén a lángok martaléka lett. A kár jelentékeny. — Szadon Prokop Tobiasz maradványokos haza gyuladt ki, amelytől lángba borult Petrovics István háza is. A kár súlyos. Deménden Michyna Marton lakóháza égett le.

— **Újabb letartóztatás a lévai monstre mérgezési bünygyben.** A komáromi kerületi bíróság június 13 án nyitja meg nyári esztűdszéki ciklusát, amelyen a hírhedt lévai nagy arzénmérgezési bünygy is főtárgyalásra kerül. A bünygyben tegnap újabb letartóztatás történt. A komáromi államügyészség elrendelte a letartóztatás és vizsgálati fogságot ifju Rapiczky János csanki földműves felesége ellen. Az ifju Rapiczky ugyanis a saját apját mérgezte meg a Stankóné által szállított méreggel, állította azért, mert az a menyét szerelmével ostromolta. Rapiczkyt holnap szállítják Komáromba az államügyészség fogházába.

— **Mezőgazdasági munkássztrájk a szelisi kiserásban.** A szelisi uradalomban és a járás kisebb munkáltatóinál részleges munkássztrájk tört ki, amely a jelek szerint terjedőben van. A munkások béremelést és munkaidő leszállítást kívánnak. A sztrájk kommunista kezdeményezésre történt, igazán rossz időben.

— **Gyilkolt a villám.** A csütörtöki éjféli órákban a tolmácsi határban a villám egyonosította Haváné Iona, 32 éves földműves asszonyt; két ára maradt utána.

— **Új fűszert hoznak divatba, amely hasznát ad a nővényi élethez.** Az amerikai csomagkereskedésekben nemsrég különös névű új keleti fűszer került áruháztokba. Ajinomoto. Így hívják ezt a fűszert, amelyről a reklám azt mondja, hogy a levesnek, zöldségféléknek, mártásoknak ízra emlékeztető ízt ad. Ez a fűszer a kínai háztartásokban az utolsó években nagyon népszerűvé lett, úgy hogy már szinte nélkülözhetetlen, akár csak a cukor vagy a só. Évente több, mint egymillió értékűt használnak el Kína területén. Az ajinomoto mesterségesen készült. Cserépedényekbe enyvet, vagy szójababot tesznek és koncentrátú sárvallal öntik le. Az edényben lévő folyadékot mindaddig hevítik, amíg az enyv fehérjéje fel nem oldódik. Azután az egészet hosszabb ideig forrásban tartják, a készítményt megsűrítik, kristályosítják a hatóanyagot és megkristályítják. Azután megszáritják és porrá őrlik az egészet. A japánok ételleikhez azért keverik, mert húsra van, de mégsem hús. Tudvalevő, hogy a japánok sok rizst és kevés húst esznek. A buddhisták tartózkodnak a húsevéstől, ők szintén nagy mennyiségben fogyasztják az ajinomoto. Ez a szó japán eredetű és annyit jelent: „az iz eleme.” Most már csak az a kérdés, hogy Amerikában is hívják-e a népszerűséget ez a különleges keleti fűszer.

— **Turisták vasúti kedvezménye.** A vasútiügyi minisztérium április 6-án kelt Z. 13.635—III 3—1932 számú rendelkezéséből szabályozta a turisták vasúti kedvezményének kérdését s ez szerint május 1-től a 33%-os menetjegykedvezmény 16 kilométeren felüli utazásoknál már 6 résztvevő esetén is igénybe vehető s ebbe a hatos csoportba is egyesültek ifjúsági tagjai is beszámíthatók. Az eddig érvényben volt rendelet értelmében csak tíz egyéni tag együttes utazásánál lehetett igénybe venni a vasúti kedvezményt és pedig csak a 18 éven felüli tagoknak, vagyis az ifjúsági tagsági igazolvánnyal rendelkezők ki voltak zárva az ócsó utazás lehetőségéből, ha a turistacsoport a tizes létszámot meg nem haladta. A vasútiügyi minisztérium új rendeletét bizonyára örömmel fogadják a kedvezmény igénybevétele csak a vasúti ellenőrző bűnyelgel felszerelt tagsági igazolvány felmutatásához van kötve és ennél fogva a 33%-os engedmény 16 km. felüli távolságnál tetszés szerint választott bármelyik utvonalon érvényesíthető.

— **Az európai zsidóság statisztikája.** Egy Berlinben megjelent zsidó statisztikai folyóirat igen érdekes adatokat közöl az európai zsidóság számáról. Ez szerint 1930. elején az Európában lakó zsidók száma kilenc millió 784 ezer lélekre tehető és az egyes országok szerint a következőképpen oszlik meg: Lengyelország: 3 millió 125 ezer. Szovjet-Oroszország európai része: 2 millió 970 ezer. Románia: körülbelül 800 ezer. Németország: 585 ezer. Magyarország: 473 ezer. Csehszlovákia: 380 ezer. Anglia és Írország: 300 ezer. Ausztria: 220 ezer. Litvánia: 167 ezer. Franciászó: 160 ezer. Hollandia: 120 ezer. Lettország: 96 ezer. Görögország: 73 ezer. Jugoszlávia: 67 ezer. Törökország európai része: 50 ezer. Bulgária: 50 ezer. Belgium: 45 ezer. Olaszország: 45 ezer. Svájc: 18 ezer. Danzig: 9000 Svédország: 6000. Dánia: 5500. Észtország: 5000. Saar-vidék: 4500. Spanyolország: 3000. Portugália: 2500. Finnország: 1800. Luxemburg: 1750. Norvégia: 1450. A cikk szerzője, I. Korálnik, kimutatja, hogy Magyarországon a zsidóság száma 1930-ban ugyanannyit mutatott fel, mint 1920-ban. Ennek oka részint a kiterésekben, részint pedig a természetes szaporodás elmaradásában keresendő. A kiterések száma az utóbbi időben mindenesetre megcsappant. Amíg 1919—1920. években 8766 egyént tért ki, addig 1921. és 1928. között csak 1700 volt a kiterétek száma. Ugyancsak változatlan maradt az ausztriai zsidóság száma is, míg Csehszlovákia zsidósága 1921 óta kerek 26 ezer lélekkel szapo-

rodott, Stánderov országok zsidó lakossága állandó visszaesést mutat fel. Lengyelország zsidósága 1921—1930-ig 509 ezer lélekkel szaporodott. Kőrülből 255 ezerre tehető az elmúlt tíz esztendőben emigráló zsidó lélek száma. A romániai zsidóság természetes szaporodása az elmúlt tíz esztendőben 110 ezer főre tehető, ezzel szemben mintegy 60 ezer zsidó lélek hagyta el az országot.

— **Kedvezményes vasúti menetúti jegyek** Május hó 13-ától újrendszertű menetúti vasút- és ünnepnap kiránduló-jegyek léptek érvénybe. — Ezen mindenki által igénybe vehető 33% kedvezményű vasúti menetúti-jegyek kaphatók minden vasárnap és a következő ünnepnapokon: Újév, három királyok, husvét hétfő, május 1, áldozó-csütörtök, pünkösd hétfő, Unnapja, Pater-Pal, Husz nap, Cyrill és Method, aug. 15. Maria-ünnp, Venczel-nappj, okt. 28. Mindenszentek és Karácsony másodnapja. Ezen kedvezményes jegyek kiadhatók bármely állomásra, amelyek a 80 km. távolságon túl nem fekszenek. Az utazás az ily jegyekkel már szombaton este megkezdődhet és végződik illetve a visszautazást vasárnap a 24. órában kell legkésőbb megkezdeni. — Ugyancsak fűjő hó 13-tól gyorsvoanati menetúti-jegyek adatnak ki 300 km. felüli távolságra 10 napi érvényvel. Ezen jegyeknek a kedvezménye abban áll, hogy a gyorsvoanati pótlóilleték csak egyszer lesz számítva.

— **Névtelen levéllel zsarolni akart.** Klement Antal lévai lakosnak pénzre volt szüksége s a legkönyebb utat választotta, hogy hozzájuthasson: zsarolólevelet írt Dank Jánosnak. A levélben ötezer koronát kért. Ellenkező esetben feljelentéssel fenyegette meg Dank Jánost. A megszarolt Dank János feljelentette Klement Antalt a bíróságnál. A komáromi kerületi bíróság most tárgyalta az esetet. Klement Antal azzal védekezett, hogy Németh Bertá bujtatta fel őt. Németh Bertá ellen a vádanasítás megszüntette a vádat, a levélíró azonban 425 koronára büntetett, amit 17 napi vizsgálati fogságával elintéztettek veit, hiába szabadozott a büntetés ellen Klement Antal azzal, hogy esetleg kevessebbel is beérte volna az ötezer korona helyett.

— **Agyonverte az édesanyját majd a börtönben felakasztotta magát.** Szőgyén községben Sára József 32 éves földműves összeveszett az édesanyjával az apai juss miatt. Egyik este igen vitakoztak azon, hogy szármával, vagy cseréppel fedjék-e házukat. A veszekedés hevében a fiú egy láppal agyonverte az édesanyját. A gyilkosság a nyílt utcán történt s a feldühödött nép majdnem megölte a gyilkost. Sára Józsefet beszállították a párkányi járásbíró-ság fogházába, ahol kezdetben hatékony viselkedett, majd napok alatt egyre jobban megtört, lelkijét teljesen összeroppant. Bántotta a lelkiismeret. Éjjel is fel-lejárt álmából. Szombatira virradóra ainsdrágia zsinórján felakasztotta magát az abrakcsra. Hiába élesztgették, a megérkezett orvos csak a halált konstatálhatta.

— **Egy hölgy, aki lóháton utazza be Európát.** Vasárnap az esti órákban ritka vendég érkezett Ipolyágra. A Szurdoknál levő határon keresztül egy magános hölgy érkezett lóháton. Csakhamar hirt futott, hogy egy világljáró svéd grófnő az aki Ipolyágra érkezett. A grófnő ugyanis elhatározta, hogy lóháton foja beutazni Európát és már több hónapja utaz van. Ez az elhatározás, ma a repülőgép korszakában, valóban csodálatos! A bájós megjelenésű hölgyet nagy őszénzéssel fogadták az udvarias ipolyások.

— **Kormányrendelet a tej kötelező paszterizálásáról.** A földművelésügyi minisztérium most dolgozik egy kormányrendeleten, amelyel a tej kötelező paszterizálását vezetik be. A rendeletről most tárgyalnak az érdekel minisztériumok. A tej kötelező paszterizálásának különösen a nagyobb városok, gyártelepek és fűrdővárosok fogyasztóira lesz nagy jelentősége. A rendelet egyben a tejkereskedelmet és a tej minőségének ellenőrzését is szabályozza. Beavatottak szerint ellenőrzésére is kötelező a kiadása még a nyári hónapok alatt várható, hogy a nyári idényben, amikor a tejfogyasztás rendszeres emelkedik, a rendelet már érvényben legyen.

— **Lopott, mert könyvekre éhezett.** Megirta tavaly, hogy Kotász János bajkai lakos különböző kettős bűnyűgre keveredett. Egy téli estén kedve szötytant olvasni, de mert a községi könyvtárost nem találta hivatalában, átkulcsolt hatolt be a könyvtárba, ahonnan 66 kötet könyvet, kikölcsönzött. „A községi könyvtáros bűnyűdi feljelentést tett ismeretlen tettes ellen s a tolvajt Kotász János személyében hamarosan megfogták. A házkutatás alkalmával nemcsak a könyvek kerültek elő, hanem néhány revolver is. Kotásznak nem volt fegyverviselési engedélye s az a körülmény, hogy a könyveket lopás útján szerzte, valószínűvé tette, hogy revolverrel felelőgyerveke szokott elkövetni betöréseket. A gyauokok alapján nyomozás indult, amely azonban ezt a feltévést nem igazolta. Kotász azt állította, hogy a revolvereket egy ismeretlen egyén kényszerítette rá, a könyveket pedig elolvasásuk után vissza akarta csempészni a községi könyvtárba. A kulturára és revolverekre egyaránt szomsjas embert a komáromi kerületi bíróság e heti főtárgyalásán kéthavi fogházzal büntette.

— **A rossz szerzszám miatt félben maradt kasszafúrás.** Ismeretlen tettesek betörték a bényői postahivatalba, ahol megfúrták a pénzszekrényt, de az abban volt pénzhez nem tudtak hozzájutni, mert munkaközben egy szerzszámjuk eltört. A csendőrség keresi a betörőket.

— **Az Apolló mozgóban** ma, vasárnap este utolsó előadásai az Ótensége szórakozik c. végtelen bájós és mulatótölt német filmpoerettnek, amelyben Lien Egers, Halmay Tibor és Junkermann lebilincselő játékaival a vídamságot szórja. Csütörtöktől egész héten ismét egy nagyszerű német slagerfilm! Operabál vagy kit szerettem az éjjel? Liane Haid és Iván Petrovich kimagasló művészetével.

— **Az Orient Kínóban** ma, vasárnap nagy nevető előtán! Forog a malom. E kedves vígjátékban a prágai Nemzeti Színház művészei szerepelnek. Este a Salto mortale, pazar kiállítás, csodálatos mutatvány nagy hangos cirkuszi drámá, A Sien és O.Wallburg. Kedd-szerda-csüt. este Tolstoj világ-hírű drámája, a Feltámadás, hangos feldolgozásban, új szerepökkel, D. u. népelőadású Tom Mix drámája: Na féj! Pánteiktől egész héten a cég házasodik, nagyszerű hangos vígjáték udonság.

Kozmetikai intézet. Dr. FELDMANN MIKSÁNÉ. Egyéni arcapolcs. Hajszálak végleges eltávolítása. Modern kezelés mindenféle szépségéhibára. „Cosmetique Individuel” Mártonffy u. 18.

Májusi vásárunk sikerének titka elsősorban a merész áresszállítás az összes selyem és gypjugeorgette árukban, másodsorban nagy választékban, amely különösen ez időben minden ízlést kielégít. Eönys vétel folytán oly alacsony az árak, hogy kevés pénzért a legújabb divatu anyagokat megveheti Néze meg a fővárosi névűj kirakattunk és győződjön meg KOHN MIKSA cég szoid és szigorusan szabott árairól.

Petty a divat? Csak a divat? Diagonál avagy traverz? Ne törje a fejét, hanem látogassa meg KOHN MIKSA divatruházat, ahol alakjának és egyéniségének megfelelő legutolsó divatu selymeket és gypjugeorgetteket mesés olcsó árakon veheti meg. Óriási mennyiségű maradék teljesen féláron. Mongol és georgette árákat ujból leszállítottuk. Jöjjön és győződjön meg!!!

Május 15-én nyílt meg a fűrdő-szezon Mad'arovoén. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a fűrdő évadot a jelzett nappal megnyitottam u. m. tükör-kád, és strandfűrdő, ugyszintén a vendéglőt is ahol állandóan meleg és hideg étel, hűsítő italok kaphatók. E'sorándú konyha. Penzió rendszer napi 26 Kc. Állandó cigányzena. Számos látogatást kér STRBA GÁBOR fűrdő-bérlő, vendéglő.

Kezekemésti oltó viasz, fa permentezők: Dandrin neo Dandrin és dohány kivonat. Állat táppork: Pekt stb. Sebktőző szerek, haskötő, sérvkötő és gummihasnyák. Foto és optikai cikkek. Cosmetikai különlegességek egyedül nagyban raktára PICK ENDRE medicinal drogeria Lvice.

Fürdő dress gypju minden színben 49, rumba blousok 19, szalma sapkák 15, panama selymek francia etaminok 14, eredeti angol fresco szövetek nagy választéka. Poplin ingek 45, piyamak 59, tenniszing 16, legagyobb szőnyeggyár lerakata, óriási választék. feltűző öcső árak. **HOLZMANN BÓDÓG** áruházában Levice.

Köszönet nyilváníítás.

Mindazon rokonoknak, jobarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetlen férjem, drága jó édes apánk elhunytá alkalmával mélységes fájdalomunkat részvétükkel enyhíteni és őt utolsó útjára elkísérni szivesek voltak, ezután mondunk hálás köszönetet.

Özv. Hráskó Sándorné
és gyermekei.

Nyilatkozat.

Horváth Imre csizmadia-mester, lévai lakosnak a „Közársasági Magyar Földműves” c. pártlap legutóbbi számában megjelent azon nyilatkozatával szemben, hogy a ker. szoc. pártból kilépett és a pártvezetőség névsorába tudta és akarata nélkül került bele, megállapította a ker. szoc. párt helyi szervezetének választmány, hogy Horváth Imre a pártból való kilépését a pártvezetőség megalkibítását követő 8 napon kelet levélben jelentette csupán be, holott az említett választó körkgyűlésen ő maga is részt vett s beválasztása ellen szót nem emelt.

Kilépését egyébként a választmány tegnap tartott ülésében egyhangulag tudomásul vette.

Kelt Léván, 1932. május 20.

Klaín Ödön

a ker. szoc. párt lévai helyi elnöke.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. május 14-től, — 1932. május 21-ig.

Születés.

Tóth Lajos Fábán Julianna halva szül. fia, — Balázs József Balázs Luiza fia József.

Házasság.

Dubovský Mihály rkath. Balla Erzsébet rkath. — Szabó Lajos ref. Kovács Anna rkath.

Halálozás.

Özv. Hulley Jánosné Szabó Anna 54 éves, — Kupka Péter 47 éves, — Hráskó Sándor 53 éves, — Katona Szeráfin 75 éves, — Kacian József 73 éves, — Hráskó Imre 40 éves.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy drága jó Anyánk, Anyósunk, Nagyanya és Dedányánk

özv. Streicher Mórné
szül. Spitz Rozália

életének 98. évében csendesen elhunyt. Földi maradványait folyó hó 22-én délelőtt fél 10 órakor kísérik a lévai izr. temetőbe.

Minden külön értesítés helyett.

Gabonaárak:

Levice, 1932. május hó 21-én.

Buza	—	100 kgr.	142	—	144 kor.
Rozs	—	—	—	—	—
Árpa	—	—	87	—	90
Kukorica	—	—	80	—	85
Bab	—	—	—	—	100
Lucernamag	—	—	500	—	600

VALUTAÁRFOLYAMOK

Baramegyei Népbank Levice, jelentése.

	máj. 14-én:	máj. 21-én:
100 pengő	—	454—
100 osztrák schilling	—	401—
1 angol font	—	124—
1 amerikai dollár	—	38—20
100 svájci frank	—	658—
100 francia frank	—	138—
100 líra	—	174—
100 német márka	—	800—
100 dinár	—	57—
100 lei	—	20—

AUTOBUSZ

Štátný—Állami		Levice—Nitra	
5:22	13:15	9:31	17:18
5:28	13:21	9:25	17:13
5:32	13:25	9:20	17:08
5:34	13:27	9:17	17:06
5:45	13:38	9:06	16:54
5:52	13:45	9:01	16:49
6:01	13:54	8:54	16:42
6:08	14:01	8:47	16:35
6:16	14:09	8:37	16:28
6:22	14:15	8:34	16:22
6:33	14:26	8:19	16:07
6:37	14:30	8:15	16:03
6:48	14:41	8:04	15:52
6:52	14:45	8:00	15:48
7:02	14:55	7:51	15:39
7:06	14:59	7:47	15:35
7:14	15:07	7:39	15:27
7:24	15:15	7:31	15:20

Štátný—Állami		Zlaté-Moravce—Levice	
5:45	11:23	8:25	14:30
5:51	11:53	8:20	14:25
5:57	11:59	8:15	14:20
6:01	12:03	8:11	14:16
6:14	12:16	7:59	14:04
6:29	12:31	7:45	13:50
6:35	12:37	7:39	13:44
6:38	12:40	7:36	13:41
6:44	12:46	7:30	13:35
6:46	12:48	7:28	13:33
6:50	12:52	7:24	13:29
6:58	13:00	7:16	13:21
7:05	13:13	7:10	13:14

* Len pracovny den — Csak hétköznap.

** Len nedelu — Csak vasárnap.

Szükség szerint megáll, jeladásra.

Privát		Levice—Pukanec	
11:00	18:00	7:10	15:10
11:15	18:15	6:45	14:45
11:25	18:25	6:35	14:35
11:30	18:30	6:30	14:30
11:35	18:35	6:22	14:22
11:40	18:40	6:20	14:20
12:00	19:00	6:05	14:05
12:10	19:10	6:00	14:00

Levice—Šahy		Prich.-Érk.	
9:00	17:30	7:00	14:30
9:15	17:45	6:45	14:25
9:28	17:55	6:35	14:12
9:38	18:05	6:25	14:00
9:50	18:10	6:20	13:50
10:10	18:20	6:10	13:40
10:20	18:40	5:50	13:20
10:25	18:50	5:40	13:10
10:30	19:00	5:30	13:00

Vasárnap, ünnepnapokon az autóbuzs 17:30 helyett 19 órakor indul Leviceről Šahira. — Vasárnap, ünnepnapokon Szántóra indul 14:30 — vissza 18:30 órakor.

B. Štiavnice—Pukanec—Levice		Prich.-Érk.	
4:45	B. Štiavnica	14:80	
5:00	Piarg	14:15	
6:00	Pukanec	13:00	
6:10	H. D. Prandorf	12:50	
6:28	Balvány-Šalmoš	12:35	
6:30	Tek. Opatová	12:31	
6:34	Tek. Nová Ves	12:28	
6:45	Podlužany	12:15	
7:00	Levice	12:00	

A privát autóbuzsok menetrendjének betartása és változása fenntartva.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

- 9.30 Hírek.
- 9.45 Hangverseny folyt.
- 11.10 Nemzetközi vizjelzés.
- 12.— Déli harangszó.
- 12.25 Hírek.
- 12.35 Hangverseny folyt.
- 13.— Pontos időjelzés.
- 14.30 Hírek.
- 15.— Piaci árak, árfolyam hírek.
- 16.45 Pontos idő, hírek.
- 22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, május 22.

BRATISLAVA. 10.25 Gramofon, 16 Cimbalomhangv. 17.30 Typographia énekegylet, 22.20 Praha, BUDAPEST. 9 Hírek, 10 Ref. istentisztelet, 11 Egyházi zene és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból, Majd zenekari hangv. 14 Gramofon, 15 Földművelésügyi előadás „A tejparosok szakképzését ellátó intézmények”, 16 A Diósögy-Vasváryi Vasunkások hangv. 16.50, Benérez, a hinduk legcsentebb városa” előadás, 17.20 Berend-szalónzenekar, 17.30 „Regi idők katonabandái” előadás, 19 Operabrándok, 20.15 Sporteredmények, 20.30 „A magyar kabare öskorától a mai kabareig”, 23 A Mánditszenekar hangv.

PRAHA. 6.30 Reggeli zenekar, 8.30 és 10.20 Gramofon, 11 Zich-dalok, 12.05 Fuvós zene, 17.30 Gramofon, 19.30 Maillart: A remete csengettyűje operett, 22.20 Kézőongarás jazz.

WIEN. 9.30 Orgonahangv. 12 Szimfonikusok, 13.10 Mandolinzenekar, 15.30 Kamarazene 16.50 Bauerzenekar.

Hétfő, május 23.

BRATISLAVA. 16 Gramofon, 16.10 Rádiózenekar, 17.30 Kávéházi zene, 18 Kafenda zongora- és Nahlovsky hegedűművész, 22.20 Schrammel-zene.

BUDAPEST. 9.15 Szalónzenekar, 12.05 Gramofon, 16 „Asszonyok tanácsadója, 17 „Az ember és a gép” előadás, 17.20 Nyári cigányzenekar, 18.45 Köszegi Teréz klasszikus dalegylet, 20 A bázeli rádióállomás műsorának közd. Majd: Az Ostendekávéház szalón-, jazz- és cigányzenekara.

PRAHA. 6.30 Zenés ébresztő, 11 Gramofon, 15.30 Cserny-csellóművész. 17.55 Gramofon, 20 A filharmonikusok hangv.

WIEN. 11.30 Adler-négyes, 13.10 Gramofon, 17 Szimfonikus hangv. 20 Katonazene.

Kedd, május 24.

BRATISLAVA. 16 Gramofon, 16.10 Rádiózenekar, 18.25 Gramofon, 20 Fuvós zene, 22.20 Cigányzene.

BUDAPEST. 9.15 Házikivittent hangv. 12.05 A Bpesti Koncert Szalónzenekar, 16 Pista bácsi mesél a gyermekeknek 17 Bura cigányzenekar, 17.50 „A hazai művelődésügyi egyhite és a magyar ipar fölkarolása útján” előadás, 18 Francia nyelv. 18.30 Honvédezenekar, 19.45 „Sajtó és irodalom” előadás, 20.15 A Laurisín-testvérek hangv. 21.45 A Debreceni Trió hangv. Majd: Sovánka cigányzenekara.

PRAHA. 6.30 Zenés ébresztő. 11 és 12.20 Gramofon, 15.30 Trnka énekesok hangv. 17.10 Agrarnégyes hangv. 20 Tamberica zene, 20.45 Rádiózzk.

WIEN. 11.30 Silving-négyes, 13.10 Gramofon, 15.20 Hangv. 16.50 Eber-zenekar, 19.25 Béczi dalok.

Szerda, május 25.

BRATISLAVA. 12.45 Rádiózenekar, 18 Magyar óra, 19.30 Lilien: Beatrice, opera, 22 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Pepita cigányzene, 15.30 Morse-tanfolyam, 16 Gramofon, 17 „A legfoglalom” felolv. 17.35 Zéngorogás jazz-átíratok, 18.15 Falog nyelv. 18.40 Zenekari hangv. 20 „Közég város 400 éves ostroma és az ezzel kapcsolatos jubileumi ünnepségek” előadás, 22.20 Előadás a stúdióból „Sült galamb” vígj. Majd: Megyeri zenek.

PRAHA. 6.30 Zenés ébresztő 11 Gramofon, 15.30 Fuchs zong.-művész, 18 Gramofon, 19.30 Krzsicska: Kísértet a kastélyban, opera.

WIEN. 11.30 Brunner-zenekar, 13.10 Gramofon, 17.40 Hangv. 20.40 Sztravinszkij hangv.

Csütörtök, május 26.

BRATISLAVA. 17.30 Szlovák népdalok, 18.10 A csehslavák légio Olaszországban.

BUDAPEST. 9 Hírek, 9.30 „Úrnag Magyarországon” előadás, 10 Egyh. zene és szentb. a Bazilikából, 12 Déli harangszó, Utána: A Virány-szalónzenekar, 14 Gramofon, 15.30 Thury M. mesél a gyermekeknek, 16.10 „Cigány és jazz” előadás, 17 Földm. előadás: „Lebecsült és tulértékelt elmisézerek” 17.30 Postászenekar, 18 A filmmezés multja és jelene” előadás, 19 Molnár J. humoros előadása, 19.30 Operaház előadása: 1. Székely fonó, 2. Coppelin, Balett 3 képbén, Majd Tót cigányzenekara.

PRAHA. 7 Reggeli zenek. 8.30 Orgonaverseny, 9 Hangv. 11 Rádiózenekar, 12.05 Katonazene, 17.30 Gramofon, 18 Holleschowitz-dalegylet, 20.05 Szofoklesz: Odipusz király, színmű.

WIEN. 9.50 Urnapi kórménnt, 10.35 Pacch organaművész, 12 Béczi szimfonikusok, 14 Gramofon, 17 Pausperl-zenekar, 19,15 Hangv.

Péntek, május 27.

BRATISLAVA. 16.55, 18.20 és 19.20 Gramofon, 19.30 Haydn-ünnep A patikus opera.

BUDAPEST. 9.15 A Weidinger-szalónzenekar, 12.05 Balalajka zenekar, 16 „A háztartásról” előadás, 17 Előadás az Orsz. Közegészségügyi Intézet működéséről, 17.30 Hangv. 18.15 Gyorsírás, 18.45 Varga Imre magyar nótákat énekel Rigó cigányzenekarának kíséretével, 19.45 „Mit tanulhatunk Hollandiában” előadás, 20.10 A rádió kultiig nyegedőrája, 20.30 A Mozart-est, Majd: Farkas cigányzenekara.

PRAHA. 6.30 Zenés ébresztő, 11, 12.20 és 15.30 Gramofon, 17.05 Sik: zongoratóos, 19.05 Aloha havajai trió, 20.20 Hangv. Párisból.

WIEN. 11.30 Cerda-zenekar, 13.10 Gramofon, 16.50 Wolfsthal-zenekar, 20.15 Filharmonikusok.

Szombat, május 28.

BRATISLAVA. 12.45 Rádiózenekar 16 Gramofon 17.10 Fux Vanda hangv. 21 Rádiózenekar.

BUDAPEST. 9.15 Hölvetz zenekar, 12.05 Hangverseny, 16 A „Rádió Élet” gyermekjátászó órája, 17 Kurina cig. zenekara, 18 „Mimi” felolvasás 18.20 L. lisieuxi kis Szent Teréz énekar hangv. 19 Mit üzen a rádió 19.45 Mándits szalónzenekar. 21 „Az operett fejlődése” X. rész. 23.00 Gramofon.

PRAHA. 6.30 Zenés ébresztő, 11 Gramofon, 15.30 A cseh délvidék és a Cseh-erdő dalban, 20 Kmoeh-est, 20.30 Erdi kürt, négyes.

WIEN. 11.30 Schick-zenekar, 13.45 Gramofon, 17 Pflieger-zenekar 19 Ada Sári dal-és áriaestje

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA.

LTE—Pesterzsébeti MTK 5/2 (4.0) bíró: Boros. LTE csapata Pálfy helyen tartalekkel állt fel és az első félidőben jó játékkal egymásután érte el góljait. A második félidőben a csapat erhetetlenül visszaesik és a PMTK a többet és veszélyesebben támadó fél. 50-ás állásnál LTE csapata leáll és a vételelem hibájából PMTK 2 góllal jut. LTE góljait Tóth 2, Németh, Matulányi és Vizi lökték. LTE csapatából Gábris, Ocsáki, Kiss és Különösen Tóth voltak a legjobbak.

MTK—LTE 7:1 (3:0) bíró: Burkó. A sérülések miatt felforgatott csapattal kiálló LTE csak az első negyedórában volt méltó ellenfele a budapesti MTK-nak. — A félidőben végezhett játékoscsere sem hozta meg a kívánt eredményt és a csapat mindjobban visszaesett. LTE egyetlen gólját 7:0-ás állás után Németh lökte. LTE csapatából Ujváry küzdött szívével, míg a többiek könnyen feladták a küzdelmet, úgy, hogy a kisszámú nézőközönség elégedetlenül távozott a pályáról.

LTE birkoztói Pozsonyban szerepeltek, ahol Reimann a bajnokságban II-ik helyen végzett. Kuzbér és Kiszela, dacára annak, hogy nagyszerűen kiérdemelték, a nagy mezőnyben nem tudták helyezésüket elni. Itt említettük meg, hogy a szakosztály aug. végén akarja megrendezni Léván a bajnokságot, melyen a pozsonyi birkoztói is részt vesznek. — Ujjabb birkoztók jelentkezése minden hétfőn este a trónig történik.

LTE teniszszakosztálya ma Párkányban játszik az ottani Torna Egylet teniszjezői ellen. Reméljük, hogy első ideai szereplésük győzelemmel fog végződni.

Ma kellett volna lejátszani a PTE-vel, még öszről elmaradt bajnoki mérkőzést, azonban tekintve, hogy Csery személyében PTE válogatott játékost adott, e mérkőzést f. hó 26-ára, Urnapjára halasztották el.

Folyó hó 26-án csütörtökön d. u. lesz a déli kerület alakuló közgyűlése Érsekújvárot megtartva. Reméljük, hogy a déli kerületbe beosztott egyesületek futballsportja nemcsak a jelenlegi nívót fogja tudni megtartani, hanem még fejlődni is fog.

Kfc—Ute 1:1 bíró: Szolt. Pte—Voj. XI. 2:2. Ute—Szik 46 perc utánpótlás Szik lemondta 3:0.

Ma vasárnap Ltk—Kfc bíró: Jurnik. Pte—Lte 11 bíró: Szolt. Ute—Voj. XI. bíró: Burkó.

5421—1932 szám.

HIRDETÉNY.

A volt szlovenszkói teljhatalmu miniszter 33612—921 számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy minden háztulajdonos köteles udvarában egy kádban állandóan elég mennyiségű vizet, letrát, szikracsapót (pamacst) és kapcsot tartani, hogy tüzvész esetén azok készenlétben legyenek.

Figyelmeztetem a gazdalközönséget, hogy hordás és cséplés idején a kocsikon, valamint cséplésnél a dohányzás szigorúan tilos és a cséplőgépnél a balesetekhez szükséges orvosi szerek egy ládában kifogástalan állapotban készenlétben tartandók.

Széná, szalma és bármilyen kizlak a lakóházaktól csakis 500 méter távolságra, ezen belül csak előzetes bejelentés, — a szomszédok beleegyezése — s hatósági engedély alapján helyezhetők el.

A rendeletben előírottak betartásának ellenőrzését a tűzoltóság és rendőrség közbenjöttével házról-házra járva fogja ellenőrizni s mindazok ellen, akik e tekintetben mulasztást követnek — a megtorló eljárás foganatosítása végett — az illetékes rendőri hatóságnál jelentés fog tétetni.

Léva, 1932. május 17.

KAROL ŠIMKO,
városbíró

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTKÉBAN

KAPHATÓK:

NYITRAI ÉS TÁRSÁNÁL, Léván.

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Zongorakészítő és hangoló
JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Ház eladó Léva legforgalmasabb utcájában piac tőszomszédságában. Cím a kiadóhivatalban. 14

Modern üzlethelyiségek
nagy kirakattal és pincével kiadók. Bővebb felvilágosítás dr. MUNK ügyvédnél. 18

Orvosi rendelőknek vagy irodának alkalmas két utcai és egy udvari szoba széles nagy üveges folyosóval kiadó. Bővebbet NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében.

Irodának vagy orvosi rendelőknek alkalmas két utcai és 2 udvari szoba széles nagy üveges folyosóval kiadó. Bővebbet NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében.

BELVÁROS

legforgalmasabb utcájában 2 esetleg 3 udvari szoba (emeleten) bérbeadó. Bővebbet NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében.

Háztelek eladása Léván a város legszébb belterületén, káki villasor elején és Behm utca folytatásánál 200 □-ös telkek eladók. Bővebbet BORCSÁNYI BÉLANÁL. 17

Sürgösen eladó ház: áll szoba, konyha, speiz és folyosóból. Új épület és adómentes. Kosztolányi, Mángorló-köz.

Eladó Csepregi utca 34 számú ház, mely áll 2 szoba, 2 konyhából.

Kutak tisztítását motoros szivattyúval olcsón és garantálva vállalom. WEINER ZOLTÁN lakatos mester, Mángorló utca. 686

Tanuló felvétetik LAUFER BÉLA szobafestőnél teljes ellátással. Posta utca 10. 639

Menyasszonyi kelengyék rendkívül olcsón legjobban kivitelben. Ugyanott szorgalmas jömegjelenésű képviselő felvétetik. SCHÖN. Mángorló utca 14. 690

Urasági inás, nőtlen, kerestetik június 1. belépésre Dr. MOLNAR Szanatórium. 691

Egy kérekpár jókarban jutányos áron eladó. Perec utca 25. 692

Egy használt ág eladó Ladányi u. 16. 693

Készíték műköből temetőbe sirkeket, kutrámákat és kagylokat. Sirkóraktár, Béka utca 32. 695

Kiadó két szoba, konyha Bottka utca 9. 696

Épületfa és Bihari képek eladók Kossuth u. 24. 698

Különbejáratu szoba kiadó június 1-től Posta utca 16. 699

Eladó egy ház Perec utca 1 szám. 700

Eladó több helyiségből álló vakolatlan ház Káka 27. 701

Egy jobb házból való fiu tanulóknak felvétetik, BALLOG hentesnél. 702

Bütorozott udvari szoba azonnal kiadó. Lázló u. 5. 703

Motorkerékpár „NSU” jókarban, jutányosan eladó. Ujtelep, Szabadság utca 10. 704

Konyha,
Előszoba,
Kertibútorok

KOVÁCS ISTVÁN
butorlerakat Szepesi u. 3.

VYHNE

természetes meleg vasas fürdő és hegyi klimatikus gyógyhely, idegbántalmakban, női bajokban és vérszegénységben szenvedők részére, újonnan berendezett modern hidegvizgyógyintézzettel és szénsavas fürdővel

Teljes pensió: lakás, ellátás [négyeszeri étkezéssel étlap szerint] l. oszt. vasfürdő gyógy és zeneidővel együtt naponta, az elő és utóidényben Ké 38-42, a fődényben Ké 43-48. Lakás és ellátás [négyeszeri étkezéssel, étlap szerint] az elő és utóidényben Ké 30-34 a fődényben Ké 35-40. - Dietikus ellátás. Orto-dox kóser vendéglő is. - Felvilágosítást ad:

VYHNE FÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA és
Dr. UNGÁR KALMÁN Bratislava,
Stefaniková 23. — Telefon: 11-96.

KINO—APOLLO—MOZI

Vasárnap 22-én 6 és fél 9 óraker
Sláger film újdonság!
Német filmpoperette!

ŐFENSÉGE
SZÓRAKOZIK

Az idény legszebb beszélő és hangos filmje.
Főszerepben: Lien Eeyers, Halmay Tibor,
Junkerman és az 1931. évi „Miss Hungaria” Tasnády Fekete Mária.

Csütörtökön 26-án fél 9 óraker
Pénteken 27-én fél 9 óraker
Szombaton 28-án fél 9 óraker
Vasárnap 29-én 6 és fél 9 óraker

Sláger hangos film!

Operabál

(Kit szerettem az éjjel)

Német vigjáték.

Főszerepben: Liane Haid és I. Petrovich.

IRODAI IRÓGÉPEK

kaphatók Nyitrai és Társánál.

SALAMANDER töltőtoll

10 évi jótállással kapható

NYITRAI ÉS TÁRSÁNÁL, Léván.

ÉRTESETÉS

Tisztelettel értesitem a n. b. közönséget, hogy a mai naptól kezdve

Lócsay János

Kiskoszmályi borait mérem ki.

Felhívom a n. b. közönség figyelmét a mai kor legmodernebbül, gyönyörűen berendezett

parkhelyiségemre

és a jó minőségű csapolt söreimre. Hideg ételek! Minden ünnep és vasárnap Sári Kálmán és zenekara játszik. Pontos kiszolgálás! Szolid árak! Kérem a közönség pártfogását, tisztelettel

KOSZTOLÁNYI PÁL
vendégfőnök Léva, Ladányi u. 13.

ÚJ AUTOTAXI

Hat üléses új „Tatra“ kocsimmal biztos- és előnyös szállítást vállalok

BUS BÉLA Léva. Telefon 115.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő dohánybevaltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Szalon garnitúrák, Uriszoba butorok, nagy választékban

Leszállított árak!

STEINER JÓZSEF
bútorkereskedésében Levicén

Kellemes és olcsó szórakozást nyújt kirándulások alkalmával!

Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta munka, ez az előnye a PFAFF

varrógépeknek! Előnyös fizetési feltételek!

NSU motorkerékpárok segítő motorkerékpárok és az összes kerékpár alkatrészek!!!

Szakszerű javítóműhely és kerékpár zománcolás!!!

Vadászati cikkek!
Lőpor és robbantószer áruja.

BAROSKA J. mechanikus puskaműves

Levice. Tel. 130.

Lámpással sem talál

olcsóbb és kellemesebb szórakozást mint

A RADIO!

Otthonába boldogságot, vidámságot és kulturát visz, ha kevés kiadással felszerelteti a tökéletes és világhírű

TELEFUNKEN RADIOT.

Cserélje ki elavult telepes radio készülékét egyenáramu vagy váltóáramu modern hálózati készülékre. Nagy választék bármely igénynek megfelelő rádiókészülékben és hangszórókban. — Legelőnyösebb részletfizetési feltételek. **Telefunken rádió vezet** minőség, működés és ár tekintetében! Kérjen ajánlatot vételkötelezettség nélkül

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházában Leván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet!

Legnagyobb tapasztalat!

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, május 22-én d. u. fél 3 és 4 óra
Nagy nevető délután

Forog a malom

Bájos vígjáték 9 felvonásban. Főszerepben: A prágai Nemzeti Színház legismertebb tagjai. Helyárak: 1-10, 2-10, 3-10 Kc.

Vasárnap, május 22-én fél 6 és 9/9 órakor

Hangos előjáték! Ez év legnagyobb cirkusz hangos filmje. Német változat. Főszerepben: Anna Sten, Otto Wallburg.

Salto Mortale

Pazar kiállítás. Eddig nemlátott cirkuszi mutatványok. Halálugrás.

24—26 kedden és szerdán este 9/9 órakor
Csütörtökön, máj. 26-án fél 6 és 9/9 órakor

Tolsztoj örökbecsű művének megrázó erejű hangos drámája. Német változatban. Teljesen új szereplőkkel és feldolgozásban Lupe Velez, John Boles.

Feltámadás

Hangos előjáték!

Csütörtökön, 26-án d. u. fél 3 és 4 órakor

Népelőadás! Helyárak: 1-10, 2-10, 3-10 Kc. TOM MIX a szenczáziós drámában!

Ne félj!

Május 27—29

Rolnh A. Roberts, Charlotte Andres, O. Karlweis a hangos vígjáték udjónságban.

A firma házasodik
(A cég)